

Sygn. akt III AUa 933/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Ewa Naze

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak (spr.)

del. SSO Joanna Baranowska

Protokolant: stażysta Weronika Skalska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 7 maja 2015 r. w Ł.

sprawy **Z. K.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.**

o wysokość emerytury i przeliczenie emerytury

na skutek apelacji Z. K. i organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim.

z dnia 23 maja 2014 r. sygn. akt V U 547/13

1. z apelacji organu rentowego zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1 i w tym zakresie oddala odwołanie;

2. oddala apelację Z. K..

Sygn. akt: III AUa 933/14

UZASADNIENIE

Decyzją z 6 marca 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przyznał Z. K. prawo do emerytury poczynając od dnia 16 lutego 2013 roku. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury ZUS przyjął przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych

z całego okresu ubezpieczenia, tj. lat 1972 – 2007. Wyliczony z tych lat wskaźnik wysokości emerytury wyniósł 46,34%, a podstawa wymiaru emerytury wyniosła 1.378,47 złotych. Wysokość emerytury obliczona na podstawie art. 26 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 1227 ze zm.) wyniosła 1.150,85 złotych miesięcznie, a po odliczeniu zaliczki na podatek dochodowy i składki na ubezpieczenie zdrowotne – 975,27 złotych. Wydając decyzję

ZUS uznał za udowodnione okresy składkowe w wymiarze 17 lat i 24 dni oraz okresy nieskładkowe w wymiarze 5 lat, 8 miesięcy. Organ rentowy zaliczył do stażu ubezpieczeniowego okres przebywania przez wnioskodawczynię na urlopie wychowawczym od 27 maja 1983 roku do 31 maja 1986 roku oraz okres sprawowania przez nią opieki nad teściową od 25 lutego 1992 roku do 18 lutego 1993 roku jako okresy nieskładkowe.

W odwołaniu od powyższej decyzji Z. K. podniosła zakwestionowała dokonane przez ZUS wyliczenia okresów składkowych i nieskładkowych oraz wyliczenie podstawy wymiaru emerytury i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury.

Decyzją z 25 kwietnia 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. przeliczył emeryturę Z. K., uznając, że okres sprawowania opieki nad teściową od 25 lutego 1992 roku do 18 lutego 1993 roku nie powinien być zaliczony do stażu ubezpieczeniowego wnioskodawczyni, albowiem teściowa nie jest wymieniona w art. 67 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jako osoba bliska.

Decyzję tą zakwestionowała Z. K., podnosząc w odwołaniu, że do jej stażu ubezpieczeniowego powinien zostać zaliczony okres sprawowania opieki nad teściową od 25 lutego 1992 roku do 18 lutego 1993 roku jako okres nieskładkowy.

Postanowieniem z 13 czerwca 2013 roku Sąd połączył sprawy z odwołań od obu wyżej wymienionych decyzji celem ich łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Na rozprawie w dniu 26 września 2013 roku Z. K. sprecyzowała odwołania, wnosząc o: (1) ustalenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy pobieranej przez nią do 2006 roku renty z tytułu niezdolności do pracy, (2) zaliczenie okresu urlopu wychowawczego od 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku do jej stażu ubezpieczeniowego jako okresu składkowego, (3) zaliczenie do stażu pracy jako okresu nieskładkowego okresu sprawowania opieki nad teściową od 7 czerwca 2007 roku do 15 lutego 2013 roku jako okresu nieskładkowego (4) zaliczenie do stażu pracy jako okresu nieskładkowego okresu urlopu bezpłatnego od dnia 1 czerwca 1986 roku do 21 września 1986 roku.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie.

Zaskarżonym wyrokiem z 23 maja 2014 roku Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim (1) zmienił zaskarżone decyzje z 6 marca 2013 roku i 25 kwietnia 2013 roku w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do przeliczenia emerytury ubezpieczonej poprzez doliczenie do jej stażu pracy okresu urlopu wychowawczego od 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku jako okresu składkowego, (2) oddalając odwołanie w pozostałej części.

Powyższe orzeczenie poprzedziły następujące ustalenia faktyczne:

Z. K. ur. (...), w dniu 18 stycznia 2013 roku złożyła wniosek o przyznanie emerytury. W okresie od 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku wnioskodawczyni przebywała na urlopie wychowawczym w celu sprawowania opieki nad dzieckiem. W trakcie urlopu wychowawczego pracodawca dokonał na rzecz wnioskodawczyni następujących wypłat:

- w 1983 roku na kwotę 31.420 złotych, w tym zasiłek wychowawczy w kwocie 22.400 i rekompensata w kwocie 9.020 złotych;
- w 1984 roku na kwotę 52.320 złotych, w tym zasiłek wychowawczy w kwocie (...) i rekompensata w kwocie 13.920 złotych;
- w 1985 roku na kwotę 17.800 złotych, w tym zasiłek wychowawczy w kwocie 12.000 złotych i rekompensata w kwocie 5.800 złotych;

Przy zaliczeniu okresu urlopu wychowawczego od dnia 1 czerwca 1983 r. do 31 maja 1986 r. do okresu składkowego wysokość emerytury skarżącej:

- ustalona na podstawie art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS (tj. z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu ubezpieczenia: 1972 – 1983, 1986 – 1991, 2006 – 2007) wyniesie na dzień 16 lutego 2013 roku kwotę 1132,69 zł, a po waloryzacji od dnia 1 marca 2013 r. – 1178 zł, zaś od dnia 1 marca 2014 roku – 1196,85 zł.

- ustalona na podstawie art. 26 powyższej ustawy wyniesie od dnia 16 lutego 2013 roku kwotę 1144,75 zł, a po waloryzacji od 1 marca 2013 roku – 1190,54 zł, a od 1 marca 2014 roku – 1209,59 zł.

Emerytura obliczona zgodnie z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest mniej korzystna, niż emerytura obliczona zgodnie z art. 26 ustawy.

W okresie od 1 czerwca 1986 roku do 21 września 1986 roku wnioskodawczyni przebywała na urlopie bezpłatnym udzielonym na jej wniosek na podstawie art. 174 k.p.

W okresie od 19 lutego 1993 roku do 31 stycznia 2004 roku oraz od 16 marca 2004 roku do 30 kwietnia 2006 roku wnioskodawczyni była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawa wymiaru renty została wyliczona w oparciu o wynagrodzenia z okresu z 4 lat, tj. od 1 stycznia 1987 roku do 31 grudnia 1990 roku. Ustalony na podstawie wynagrodzeń z tych lat wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 70,35%.

Od dnia 1 maja 2006 roku Z. K. nie jest uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W okresie od 7 czerwca 2007 roku do 15 lutego 2013 roku wnioskodawczyni codziennie przyjeżdżała do teściów, przywoziła im obiady, zakupy opiekę nad teściową. Teściowa, B. K. była trwale całkowicie niezdolna do pracy i niezdolna do samodzielnej egzystencji od 2001 roku.

Teściowa B. K. zamieszkiwała w R. przy ul. (...), zaś wnioskodawczyni wraz ze swoim mężem zamieszkiwała w tym samym mieście, przy ul. (...). Mąż był chory i także wymagał opieki z jej strony. Do teściowej dojeżdżała autobusem (...) przystanków.

W trakcie opieki wnioskodawczyni nie pozostawała z teściową w jednej wspólnocie rodzinnej i domowej. Teściowa mieszkała wraz z teściem oddzielnie. Oprócz wnioskodawczyni do teściowej przychodziła także jej córka B. C.. Do teścia przychodziła także pielęgniarka środowiskowa.

W świetle tak poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że odwołanie ubezpieczonej zasługuje na uwzględnienie jedynie w części, w jakiej odnosi się ono do okresu urlopu wychowawczego od dnia 1 czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku. W pozostałym zakresie odwołanie podlega oddaleniu. Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i doliczył ww.

okres urlopu wychowawczego do okresu składkowego, nie dzieląc bowiem poglądu przyjętego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie z którym ww. okres urlopu wychowawczego w myśl obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawy – art. 7 ust. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS podlega zaliczeniu do stażu pracy jako okres nieskładkowy.

W ocenie Sądu Okręgowego zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 lipca 1981 roku w sprawie urlopów wychowawczych, okres urlopu wychowawczego (wcześniej urlopu bezpłatnego dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi) w wymiarze nieprzekraczającym 6 lat był uważany za okres zatrudnienia w rozumieniu przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W trakcie korzystania z urlopu wychowawczego kobiety uprawnione były do całej gamy świadczeń z ubezpieczenia społecznego tak jak pracownicy, np. prawa do świadczeń społecznej służby zdrowia

oraz zasiłków: rodzinnego, porodowego czy pogrzebowego. Odwołując się do orzeczeń Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie III AUa 1498/12 oraz do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2011 roku, w sprawie I UK 1/11, (opubl. w OSNP 2012/1-2/14, Biul. SN 2011/5/25), uznał, że okresy bezpłatnego urlopu dla matek pracujących, opiekujących się małymi dziećmi a następnie urlopu wychowawczego – wykorzystane przed dniem 1 stycznia 1999 r. są – od dnia 28 stycznia 1972 r. okresem podlegania ubezpieczeniu społecznemu z tytułu pozostawania w stosunku pracy w rozumieniu art. 29 ust. 3 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach, a zatem okresy te należy traktować jako składkowe.

Ponieważ analiza konta i ewentualne błędy rachunkowe nie były objęte zakresem zaskarżenia w przedmiotowych sprawach Sąd Okręgowy uznał, iż sentencja wyroku w tym zakresie musi być ograniczona do zobowiązania ZUS do doliczenia okresu urlopu wychowawczego do okresu składkowego, a ewentualne zarzuty do drobnych błędów w raporcie z analizy konta będą mogły być przedmiotem oceny po wydaniu przez organ rentowych decyzji wykonującej wyrok w powyższym zakresie, jeśli wnioskodawczyni zgłosi zarzuty do nowych wyliczeń.

Przechodząc zaś do okresu sprawowania opieki na teściową od dnia 7 czerwca 2007 roku do 15 lutego 2013 roku Sąd Okręgowy wywiódł w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że podstawę prawną w tym zakresie stanowi przepis art. 7 pkt 7 ustawy emerytalnej. W ocenie tego sądu z treści powołanego przepisu wynika, że nie chodzi w nim o jakąkolwiek opiekę. Uwzględnienie wymienionego w nim okresu nieskładkowego umożliwia jedynie niewykonywanie pracy spowodowane koniecznością opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym. Zaliczenie okresu sprawowania przez wnioskodawczynię opieki nad teściową jako nieskładkowego, w rozumieniu art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, byłoby możliwe tylko w wypadku pozostawania obu tych osób w jednej wspólności domowej i rodzinnej. Tymczasem w sprawie niniejszej nie jest sporne, że jakkolwiek teściowa ubezpieczonej jest osobą całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji, to jednak wnioskodawczyni nigdy nie prowadziła z nią wspólnego gospodarstwa domowego. Swoje centrum życiowe miała w innej części miasta. Z tych też względów Sąd Okręgowy uznał, iż decyzja organu rentowego o niezaliczeniu powyższego okresu do okresu nieskładkowego odpowiada prawu, a odwołanie w tej części musiało zostać oddalone.

Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do uwzględnienia żądania ubezpieczonej zaliczenia jej urlopu bezpłatnego udzielonego jej przez pracodawcę na podstawie art. 174 § 2 k.p po wyczerpaniu urlopu wywoławczego jako okresy składkowego, czy też nieskładkowego, gdyż urlopu bezpłatnego nie wlicza się do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze. Okres taki nie jest także zawarty w przepisach ustawy emerytalnej w części dotyczącej enumeratywnego wyliczenia okresów nieskładkowych. Dlatego też odwołanie w tej części jako bezzasadne musiało zostać także oddalone.

W sporze pozostawało też żądanie uwzględnienia przy ustaleniu wysokości emerytury podstawy wymiaru renty. W okresie od 19 lutego 1993 roku do 31 stycznia 2004 roku oraz od 16 marca 2004 roku do 30 kwietnia 2006 roku wnioskodawczyni była uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy. Podstawa wymiaru renty została wyliczona w oparciu o wynagrodzenia z okresu z 4 lat, tj. od 1 stycznia 1987 roku do 31 grudnia 1990 roku. Ustalony na podstawie wynagrodzeń z tych lat wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wyniósł 70,35%. Od dnia 1 maja 2006 roku Z. K. nie jest uprawniona do renty z tytułu niezdolności do pracy. Kwestią wymagającą rozstrzygnięcia było zatem ustalenie czy organ rentowy prawidłowo obliczył wnioskodawcy emeryturę, przyjmując za podstawę jej wymiaru 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (art. 183) i z art. 26 w sposób wskazany powyżej, zamiast wnioskowanej przez ubezpieczonej podstawy wymiaru renty z tytułu niezdolności do pracy, które to świadczenie pobierała do dnia 1 maja 2006 roku.

W tej kwestii Sąd Okręgowy uznał za w pełni trafną argumentację organu rentowego, że regulacja zawarta w przepisie art. 21 ust. 1 ustawy nie może znaleźć zastosowania do sytuacji prawnej wnioskodawczyni, która była uprawniona

do renty z tytułu niezdolności do pracy do dnia 1 maja 2006 roku, a prawo do emerytury uzyskał dopiero z dniem 16 lutego 2013 roku. Z powołanego przepisu art. 21 ust. 1 pkt 1 wynika bowiem w sposób nie budzący wątpliwości, że chodzi w nim o osoby, które pobierały rentę z tytułu niezdolności do pracy bezpośrednio przed datą przejścia na emeryturę, tj. w dniu złożenia wniosku o nowe świadczenie. Z całości orzecznictwa sądowego, w tym z uzasadnień orzeczeń Sądu Najwyższego wynika, iż przepis art. 21 ust. 1 ustawy dotyczy tylko i wyłącznie osób, które ubiegając się o przyznanie emerytury posiadają prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy. Co za tym idzie, zdaniem Sądu Okręgowego żądanie wnioskodawczyni jako nie znajdujące oparcia w obowiązującym prawie nie mogło więc zostać zaspokojone.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy dalej idące odwołania Z. K. jako bezzasadne oddalił, o czym na podstawie art. art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Wyrok sądu pierwszej instancji zaskarżony został apelacjami obu stron. Apelacja organu rentowego zaskarżyła punkt 1 wyroku, zarzucając wyrokowi naruszenie prawa materialnego – art. 53 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 7 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przez zobowiązanie organu rentowego do przeliczenia emerytury ubezpieczonej poprzez doliczenie do jej stażu ubezpieczeniowego okresu urlopu wychowawczego jako okresu składkowego podczas gdy okres takiego urlopu jest okresem nieskładkowym. Natomiast ubezpieczona zaskarżyła wyrok sądu pierwszej instancji w części dotyczącej oddalenia jej odwołania. Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i zaliczenie do okresów składkowych okresu sprawowania przez nią opieki nad teściową, zaliczenie do wysokości emerytury urlopu bezpłatnego jako urlopu dla matek pracujących wychowujących dzieci, a nadto uwzględnienia w podstawie wymiaru emerytury wskaźnika z podstawy wymiaru renty oraz kwoty bazowej obowiązującej w dniu składania wniosku o emeryturę.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje: apelacja organu rentowego zasługuje na uwzględnienie. Poza sporem w rozpoznawanej sprawie jest, że ubezpieczona w okresie od czerwca 1983 roku do 31 maja 1986 roku przebywała na urlopie wychowawczym udzielonym jej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z 17 lipca 1981 roku w sprawie urlopów wychowawczych (Dz.U. z 1985 r., nr 2, poz. 10 – j.t., ze zm.) Niespornym jest również to, że w okresie tego urlopu pobierała zasiłek wychowawczy, wypłacany jej przez zakład pracy. Zgodnie z § 8 ust. 1 powołanego rozporządzenia zasiłki wychowawcze były wypłacane z funduszy przeznaczonych na ubezpieczenia społeczne, przy czym po myśli ustępu 2 § 8 rozporządzenia były one wypłacane przez zakład pracy udzielający urlopu, a jeżeli zakład ten nie był upoważniony do wypłacania zasiłków z ubezpieczenia społecznego, to wówczas organem wypłacającym zasiłki był właściwy oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Niewątpliwie okresy urlopów wychowawczych stanowiły przerwy w zatrudnieniu, to jednak stosownie do treści § 18 rozporządzenia okresy te, w rozumieniu wówczas obowiązujących przepisów o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin oraz przepisów o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa - w wymiarze nie przekraczającym 6 lat - uważane były jako okresy zatrudnienia a po zmianie tego przepisu od 1 maja 1985 roku jako okresy równorzędne z okresami zatrudnienia. Traktowanie okresów urlopów wychowawczych jako okresów zatrudnienia, czy też jako okresów równorzędnych z okresami zatrudnienia miało znaczenie przy ustalaniu uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego, uzależnionych od długości okresów zatrudnienia. Wówczas stosownie do treści art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267, z późn. zm.) emerytura przysługiwała pracownikowi, który spełniał łącznie następujące warunki: 1)osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, 2) miał okres zatrudnienia wynoszący łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn. Zatem w okresie obowiązywania ustawy z 14 grudnia 1982 roku o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin prawo do emerytury uzależnione było od wieku i długości okresów zatrudnienia (łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia). W obecnym stanie prawnym w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.z 2013 r., poz. 1440- j.t.) przy ustalaniu uprawnień emerytalnych zrezygnowano z posługiwania się pojęciem okresów zatrudnienia, czy też okresów równorzędnych z okresami zatrudnienia, gdyż dla wszystkich ubezpieczonych wprowadzono jednakowe zasady przechodzenia na emeryturę, niezależnie od tego czy podlegali ubezpieczeniom społecznym jako pracownicy, czy też jako osoby prowadzące szeroko rozumianą działalność gospodarczą. Aktualnie przy ustalaniu uprawnień

do świadczeń z ubezpieczenia emerytalnego i rentowych powołana wyżej ustawa z 17 grudnia 1998 roku ustawa o emeryturach i rentach z FUS posługuje się pojęciami okresów składkowych i nieskładkowych (por. art. 27, 28, 29 tej ustawy), to jest takich okresów, w których odprowadzono składki na ubezpieczenia społeczne (okresy składkowe) i takich, w których nie odprowadzono składek na ubezpieczenia społeczne (okresy nieskładkowe). Podkreślić przy tym należy, że zarówno okresy składkowe, jak i nieskładkowe zaliczane są przy ustalaniu uprawnień do świadczeń, tak jak uprzednio okresy zatrudnienia i okresy równorzędne z okresami zatrudnienia. Wyjaśnić w tym miejscu trzeba, że ustalania okresów uprawniających do emerytury nie można mylić z ustalaniem podstawy wymiaru emerytury i obliczania jej wysokości. Są to różne kategorie prawne.

W obecnym stanie prawnym przy ustalaniu uprawnień do emerytury lub renty, zgodnie z art. 7 pkt 5 powołanej wyżej ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS, przypadające przed dniem nabycia prawa do emerytury lub renty okresy urlopu wychowawczego, urlopu bezpłatnego udzielonego na podstawie przepisów w sprawie bezpłatnych urlopów dla matek pracujących opiekujących się małymi dziećmi, innych udzielonych w tym celu urlopów bezpłatnych oraz okresy niewykonywania pracy - z powodu opieki nad dzieckiem:

a) w wieku do lat 4 - w granicach do 3 lat na każde dziecko oraz łącznie - bez względu na liczbę dzieci - do 6 lat,

b) na które ze względu na jego stan fizyczny, psychiczny lub psychofizyczny przysługuje zasiłek pielęgnacyjny - dodatkowo w granicach do 3 lat na każde dziecko, zaliczane są do uprawnień jako okresy nieskładkowe. Dlatego też przy ustalaniu wysokości emerytury na podstawie art. 53 powołanej ustawy z 17 grudnia 1998 roku okresu urlopu wychowawczego nie można traktować jako okresu składkowego. Okresami składkowymi są tylko te okresy, które zostały wymienione w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd Okręgowy zaliczając ubezpieczonej do wysokości emerytury okresu urlopu wychowawczego do okresów składkowych powołał się na stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uchwale z 18 maja 2011 roku, I UK 1/11 (OSNP 2012/1-2/14), to jednak odwołanie się sądu pierwszej instancji do tej uchwały jest chybione, gdyż Sąd Najwyższy dokonał tam wykładni art. 29 ust. 3 ustawy emerytalnej, a w szczególności pojęcia podlegania ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowym z tytułu pozostawania w stosunku pracy. Zagadnienie prawne tam rozstrzygane odnosiło się wyłącznie do ustalenia uprawnień do emerytury, a nie jej wysokości. W tezie tej uchwały, a także w jej uzasadnieniu nie ma takiego stwierdzenia, które pozwałoby na przyjęcie, że okresy urlopu wychowawczego udzielanego pracownikom na podstawie powołanego na wstępie rozporządzenia Rady Ministrów z 17 lipca 1981 roku można zaliczać do okresów składkowych. Podobnie nie ma takiego stwierdzenia w przywołanym w uzasadnieniu wyroku Sądu apelacyjnego w Łodzi. Pojęcie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozostawania w stosunku pracy nie jest tożsame z pojęciem okresów składkowych, o których mowa w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Jak już to wskazano wyżej okresami składkowymi co do zasady są okresy, w których opłacano składki na ubezpieczenia emerytalne. Zatem okresy ubezpieczenia wymienione w art. 6 ust.1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS to okresy wymienione w art. 4 pkt 5 tej ustawy, czyli okresy liczone od 1 stycznia 1999 roku. Od zasiłków wychowawczych wypłacanych z funduszu ubezpieczeń społecznych w latach 1983 -1986, wbrew twierdzeniom ubezpieczonej nie odprowadzono składek na ubezpieczenia emerytalne i stąd obecnie okresy tych urlopów zaliczane są do okresów ubezpieczenia, od których zależy prawo do emerytury, to jednak są to okresy nieskładkowe, o czym wyraźnie stanowi art. 7 pkt 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Mając na uwadze powyższe uwzględniając apelację organu rentowego należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienić zaskarżony wyrok w punkcie 1 i oddalić odwołanie.

Odnosząc się do apelacji ubezpieczonej stwierdzić należy, że apelacja ta jest niezasadna. W szczególności brak jest podstaw do uwzględnienia przy obliczaniu wysokości emerytury ubezpieczonej okresy od 7 czerwca 2007 roku do dnia nabycia emerytury jako okresu nieskładkowego, o którym mowa w art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W tym zakresie sąd drugiej instancji podziela ustalenia faktyczne poczynione przez sąd pierwszej instancji, ocenę zgromadzonych dowodów, jak i ocenę prawną. Materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwał na ustalenie, że po 7 czerwca 2007 roku ubezpieczona nie wykonywała pracy z powodu konieczności opieki nad innym niż dziecko członkiem rodziny zaliczonym do I grupy inwalidów lub uznanym za całkowicie niezdolnego do

pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo uznanym za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, sprawowanej przez członka jego rodziny w wieku powyżej 16 lat, który w okresie sprawowania opieki nie osiągnął przychodu przekraczającego miesięcznie połowę najniższego wynagrodzenia. Niewątpliwie teściowa ubezpieczona od 2001 roku jest osobą całkowicie niezdolną do pracy i niezdolną do samodzielnej egzystencji, to jednak ustalenie tej okoliczności nie jest wystarczające do zastosowania w sprawie powołanego przepisu art. 7 pkt 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W sprawie brak jest jakichkolwiek podstaw do ustalenia, że ubezpieczona nie wykonywała pracy z powodu opieki nad teściową, co prawidłowo zostało wywiedzione w uzasadnieniu skarżonego wyroku. Ubezpieczona w spornym okresie nie mieszkała z teściową, a fakt, że dowoziła jej obiady nie jest wystarczającą podstawą do uznania, że sprawowała całodobową opiekę nad teściową uniemożliwiającą jej podjęcie pracy zarobkowej.

Bezasadne jest żądanie ubezpieczonej o obliczenie podstawy wymiaru jej emerytury ze wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru renty, pobieranej w przeszłości za zamknięty okres do 2006 roku, z kwotą bazową obowiązującą w dacie przejścia na emeryturę. Obowiązujące przepisy ustawy o emeryturach i rentach z FUS takiej możliwości nie przewidują. Po pierwsze dlatego, że podstawę wymiaru emerytury oblicza się według przepisów art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, to jest z uwzględnieniem wskaźnika podstawy wymiaru emerytury obliczonego z kolejnych dziesięciu lat wybranych z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym złożono wniosek o emeryturę (ust. 1), względnie z 20 lat wybranych z całego okresu ubezpieczenia (ust. 6). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia ustalony z tych lat mnoży się przez kwotę bazową, o której mowa w art. 19 ustawy obowiązująca w dacie złożenia wniosku o emeryturę i w ten sposób otrzymuje się podstawę wymiaru świadczenia (ust. 4). W stosunku do osób przechodzących z renty na emeryturę, na ich wniosek zgodnie z art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, możliwe jest ustalenie podstawy wymiaru emerytury z podstawy wymiaru renty. Dotyczy to jednak tylko tych osób, które w dacie składania wniosku o emeryturę względnie w dacie nabycia prawa do emerytury są uprawnione do renty. Skarżąca w dacie nabycia prawa do emerytury nie była uprawniona do renty. Nadto przy zastosowaniu art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy bierze się pod uwagę podstawę wymiaru renty, a nie tylko wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przyjęty do podstawy tego świadczenia. Oznacza to, że przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury z uwzględnieniem art. 21 ust. 1 pkt 1 ustawy nie jest dopuszczalne przyjęcie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty, a kwoty bazowej z daty złożenia wniosku o emeryturę, chyba że jest możliwe przyjęcie do podstawy wymiaru emerytury tych samych lat, które stanowiły podstawę ustalenia wskaźnika wysokości wymiaru renty. W obecnym stanie prawnym nie jest możliwe obliczenia podstawy wymiaru emerytury z 3 lat kalendarzowych, tak jak tego żąda skarżąca.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację ubezpieczonej na podstawie art. 385 k.p.c., jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.